

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2022 m. rugsėjo 16 d.
(OR. en)

Tarpinstitucinė byla:
2022/0276(NLE)

12512/22
ADD 1

CCG 38

PASIŪLYMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2022 m. rugsėjo 15 d.
kam:	Tarybos generaliniam sekretariatui
Komisijos dok. Nr.:	COM(2022) 455 final Annex
Dalykas:	Pasiūlymo dėl Tarybos sprendimo, kuriuo nustatoma pozicija, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi dėl Susitarimo dėl oficialiai remiamų eksporto kreditų dalyvių sprendimo išplėsti Sektorių susitarimo dėl eksporto kreditų atsinaujinantiesiems energijos ištekliams, klimato kaitos švelninimui ir prisitaikymui prie jos, ir vandens projektams taikymo sritį, PRIEDAS

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2022) 455 final Annex.

Priedama: COM(2022) 455 final Annex

Briuselis, 2022 09 15
COM(2022) 455 final

ANNEX

PRIEDAS

prie

Pasiūlymo dėl Tarybos sprendimo

kuriuo nustatoma pozicija, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi dėl Susitarimo dėl oficialiai remiamų eksporto kreditų dalyvių sprendimo išplėsti Sektorių susitarimo dėl eksporto kreditų atsinaujinantiesiems energijos ištekliams, klimato kaitos švelninimui ir prisitaikymui prie jos, ir vandens projektams taikymo srityje

PRIEDAS
PASIŪLYMAS

Europos Sąjungos pozicija yra pritarti siūlomiems Sektorių susitarimo dėl eksporto kreditų atsinaujinantiesiems energijos ištekliams, klimato kaitos švelninimui ir prisitaikymui prie jos, ir vandens projektams pakeitimams, išdėstytiems šiame priede.

Tai reiškia, kad reikia keisti galiojančias nuostatas. Toliau išdėstytais straipsniais būtų pakeistos esamos Susitarimo nuostatos, todėl būtų visiškai išbraukti esami 2 ir 4 straipsniai, taip pat būtų išbraukti esami I ir II priedėliai ir jie būtų pakeisti toliau pateiktu peržiūrėtu I priedėliu.

**IV PRIEDAS. SEKTORIŲ SUSITARIMAS DĖL EKSPORTO KREDITŲ
ATSINAUJINANTIEMS ENERGIJOS IŠTEKLIAMS, KLIMATO KAITOS
ŠVELNINIMUI IR PRISITAIKYMU PRIE JOS, IR VANDENS PROJEKTAMS**

Šiuo Sektorių susitarimu siekiama sudaryti tinkamas finansines sąlygas tam tikrų sektorių projektams, kurie ir pagal tarptautines iniciatyvas įvardyti kaip labai padedantys švelninti klimato kaitą, įskaitant atsinaujinančiųjų energijos išteklių, šiltnamio efektą sukeliančių dujų (ŠESD) mažinimo ir didelio energijos vartojimo efektyvumo, prisitaikymo prie klimato kaitos, taip pat vandens projektus. Šio Sektorių susitarimo dalyvės susitaria, kad Sektorių susitarimo, kuriuo papildomas Susitarimas, finansinės sąlygos būtų taikomos laikantis Susitarimo tikslo.

I SKYRIUS. SEKTORIŲ SUSITARIMO TAIKYMO SRITIS

- 1. TAIKYMO SRITIS, KURIAI PRISKIRIAMI KLIMATO KAITOS ŠVELNINIMO SEKTORIAI, TINKAMI PAGAL I PRIEDĖLĮ**
- a. Šiame Sektorių susitarime nustatomos finansinės sąlygos, taikomos oficialiai remiamiems eksporto kreditams, susijusiems sutartimis su Sektorių susitarimo I priedėlyje nurodytuose sektoriuose.
- b. Tokios sutartys susijusios su visų projektų ar jų dalių, t. y. visų komponentų, įrenginių, medžiagų ir paslaugų, įskaitant darbuotojų mokymą, kurie tiesiogiai būtini statant ir perduodant eksploatuoti pripažintą projektą, eksportu, jei:
 - 1) projekto tikslas – anglies dioksido (CO₂) ar jo ekvivalento išmetimas turėtų sumažėti praktiškai iki nulio ir (arba) turėtų būti užtikrintas didelis energijos vartojimo efektyvumas;
 - 2) projektas turėtų būti parengtas taip, kad atitiktų bent I priedėlyje nustatytus veiklos standartus, ir
 - 3) nustatytos sąlygos išplečiamos tik sprendžiant konkrečius finansinius sunkumus, su kuriais susiduriama vykdant projektą, ir pagrindžiamos tik atskirais kiekvieno projekto finansiniais poreikiais ir konkrečiomis rinkos sąlygomis.
- c. Sutartims I priedėlyje išvardytuose tinkamuose sektoriuose, 1 projektų kategorija, šiame Sektorių susitarime nustatomos finansinės sąlygos, taikomos oficialiai remiamiems eksporto kreditams, susijusiems su sutartimis tinkamuose sektoriuose, išvardytuose šio Sektorių susitarimo I priedėlyje, 1 projektų kategorija, kurie skiriami:

1. atsinaujinančiųjų energijos išteklių elektrinių ar jų dalių, t. y. visų komponentų, įrenginių, medžiagų ir paslaugų, įskaitant darbuotojų mokymą, kurie tiesiogiai būtini statant ir perduodant eksploatuoti tokias elektrines, eksportui;
 2. veikiančių atsinaujinančiųjų energijos išteklių elektrinių modernizavimui, jei tų elektrinių veikla gali būti pratęsta bent grąžinimo laikotarpiui. Jei šio kriterijaus nesilaikoma, taikomos Susitarimo nuostatos.
- d. Šis Sektorių susitarimas netaikomas objektams, kurie nėra elektrinės teritorijoje ir už kuriuos paprastai atsakingas pirkėjas, visų pirma vandens tiekimui, kuris nėra tiesiogiai susijęs su elektrine, sąnaudoms, susijusioms su žemės užstatymu, keliais, statybininkų miesteliais, elektros linijomis, skirstymo stotimi, taip pat sąnaudoms, patiriamoms pirkėjo šalyje dėl oficialaus patvirtinimo tvarkos (pvz., statybvietės ar statybos leidimo), išskyrus:
1. kai skirstymo stoties pirkėjas yra taip pat elektrinės pirkėjas ir sutartis sudaroma dėl pirminės tos elektrinės skirstymo stoties, sąlygos pirminei skirstymo stočiai nėra palankesnės nei atsinaujinančiųjų energijos išteklių elektrinei ir
 2. kai sąlygos už atsinaujinančiųjų energijos išteklių elektrinės teritorijos ribų esančioms pastotėms, transformatoriams ir perdavimo linijoms, kurių minimali įtampos riba yra 60 kV, nėra palankesnės nei atsinaujinančiųjų energijos išteklių elektrinei.

[...]

II SKYRIUS. EKSPORTO KREDITŲ NUOSTATOS

4. ILGIAUSIAS GRĄŽINIMO LAIKOTARPIS

Oficialiai remiamų eksporto kreditų, susijusių su I priedėlyje išvardytų sektorių sutartimis, grąžinimo laikotarpis yra ne ilgesnis kaip **25** metai.

[...]

III SKYRIUS. TVARKA

5. IŠANKSTINIS PRANEŠIMAS

- a. Dalyvė, ketinanti teikti paramą pagal šio Sektorių susitarimo nuostatas, ne vėliau kaip likus dešimčiai kalendorinių dienų iki įsipareigojimo prisiėmimo pateikia išankstinį pranešimą pagal Susitarimo 45 straipsnį.
- b. Tokiuose pranešimuose projektas išsamiai aprašomas, kad būtų įrodyta, jog jis atitinka šio Sektorių susitarimo 1 arba 2 straipsnyje nustatytus paramos kriterijus.
- c. Dėl projektų, remiamų pagal šio Sektorių susitarimo II priedėlį, tokiuose pranešimuose pateikiama informacija apie taikomus techninius arba veiklos standartus, taip pat apie numatomą išmetamųjų teršalų kiekio mažinimą.
- d. Dėl projektų, remiamų pagal šio Sektorių susitarimo II priedėlį, tokiuose pranešimuose nurodomas nepriklausomos trečiosios šalies vertinimo rezultatas.

IV SKYRIUS. PERŽIŪRA IR STEBĖSENA

6. NUMATOMI DARBAI

Dalyvės sutinka išnagrinėti šiuos klausimus:

- a. pagal terminą koreguojamos rizikos priemonės;

- b. mažataršių (didelio energijos vartojimo efektyvumo) iškastinio kuro elektrinių sąlygos, įskaitant pasirengimo anglies dioksido surinkimui ir saugojimui (CCS) apibrėžtį;
- c. pastatai, kuriuos eksploatuojant galutinis suvartojamos energijos kiekis lygus nuliui;
- d. kuro elementų projektai;
- e. išmetamųjų teršalų normos;
- f. išmetamųjų teršalų kiekio apskaita ir ataskaitų teikimas;
- g. mažataršis vandens transportas.

7. PERŽIŪRA IR STEBĖSENA

- a. Sekretoriatas kasmet praneša apie šio Sektorių susitarimo įgyvendinimą. Šioje ataskaitoje bus išdėstyti visų diskusijų pagal Susitarimo 45 straipsnį rezultatai. Joje bus pateikta santrauka, kuri bus viešai skelbiama.
- b. Dalyvės periodiškai peržiūri šio Sektorių susitarimo taikymo sritį ir kitas nuostatas. Kad būtų aiškiau, patikslinama, kad peržiūra bus atlikta iki 2028 m. pabaigos arba po 50 CCSU sandorių, priklausomai nuo to, kas įvyks anksčiau. Ši peržiūra bus grindžiama patirtimi, sukaupia teikiant pranešimus, taip pat su klimatu susijusių technologijų rinkos sąlygų vertinimu.

I PRIEDĖLIS. KLIMATO KAITOS ŠVELNINIMO PROJEKTŲ TINKAMUMO KRITERIJAI

Projekto kategorija ir rūšis	Apibrėžtis	Pagrindimas	Standartai	Konkrečios sąlygos
A KATEGORIJOS PROJEKTAI. Aplinkos atžvilgiu tvari elektros energijos gamyba				
<i>[Itraukiamas tikslus esamo 1 straipsnio ir I priedėlio turinys, taip pat elektros energijos gamyba iš vandenilio.]</i>				
1 RŪŠIS. Atsinaujinančiųjų energijos išteklių projektai ir energijos vartojimo efektyvumas atsinaujinančiųjų energijos išteklių projektuose	<i>Esamo 1 straipsnio ir I priedėlio taikymo sritis. Nenumatome, kad langelyje „Apibrėžtis“ būtų galima tiesiog nukopijuoti I priedėlį, nes faktinė reikalavimus atitinkančių projektų apibrėžtis pateikta 1 straipsnyje, o čia siūlome iš esmės perteikti esamo 1 straipsnio ir I priedėlio taikymo sritį nekeičiant turinio (t. y. standartų nėra, netaikytina) ir atlikti reikiamus formalus pobūdžio teksto pakeitimus.</i>			
2 RŪŠIS. Elektros energijos gamyba iš atsinaujinančiojo dujinio ir skystojo kuro, įskaitant švarųjį vandenilį	Elektros energijos gamybos įrenginių, kuriuose elektros energija gaminama naudojant atsinaujinantįjį dujinį ir skystąjį kurą, įskaitant švarųjį vandenilį, statyba ir eksploatavimas.	Mažo ŠESD kiekio elektros energijos gamyba.	Gaminant elektros energiją per gyvavimo ciklą išmetamas ŠESD kiekis yra mažesnis nei 100 g CO ₂ e/kWh. Per gyvavimo ciklą išmetamas ŠESD kiekis turėtų būti apskaičiuojamas remiantis konkretaus projekto duomenimis, taikant standartą ISO 14067:2018 arba ISO 14064-1:2018, ir turėtų būti patikrintas trečiosios šalies. Statybos metu įrengta matavimo įranga, skirta fiziniams teršalų išmetimui, pvz., metano nuotėkiui, stebėti arba įdiegta nuotėkio aptikimo ir remonto programa; arba eksploatavimo metu pranešama apie fizinių išmesto metano kiekio matavimą ir pašalinamas nuotėkis.	25 metai. <i>[Reikia aptarti.]</i>

<p>B KATEGORIJOS PROJEKTAI. Tvarkymo projektai iškastinio kuro gamyklose, iškastinio kuro pakeitimas kitu kuru <i>[Tikslus II priedėlio turinys, A projektų kategorija, 1 rūšis, ir B projektų kategorija. Atkreipiame dėmesį į tai, kad A projektų kategorijos 1 rūšies pernumeravimas turėtų būti atspindėtas Susitarimo 6 straipsnio c punkte.]</i></p>				
<p><i>Nukopijuoti esamą II priedėlio turinį, A projektų kategorija, 1 rūšis, ir B projektų kategorija.</i></p> <p><i>Paaiškinimai. Siūlome A kategorijos projektus suskirstyti į dvi grupes, aiškiai atskirti CCUS projektus (kurie gali būti pritaikyti įvairiai, ne tik energetikos sektoriuje, bet ir gamybos srityje ir kuriuos perkėlėme į naująją D projektų kategoriją) ir projektus, skirtus elektros energijos gamybai iš iškastinio kuro (kuriuos visus siūlome įtraukti į šią naująją B projektų kategoriją). ES anksčiau pažymėjo, kad šiame skirsnyje reikia atnaujinti dabartinius standartus, tačiau kol kas galime susitarti, kad šis klausimas bus sprendžiamas vėlesniame diskusijų etape.</i></p>				
<p>C PROJEKTŲ KATEGORIJA. Energijos vartojimo efektyvumas <i>[Tikslus II priedėlio turinys, C projektų kategorija.]</i></p>				
<p><i>Nukopijuoti esamą II priedėlio turinį, C projektų kategorija.</i></p>				
<p>D PROJEKTŲ KATEGORIJA. CO₂ surinkimas, naudojimas ir saugojimas <i>[Esamo II priedėlio taikymo sritis, A projektų kategorija, 2 rūšis. Čia siūlome atnaujintus standartus, kad būtų atsižvelgta į tai, jog CCUS yra pagrindinė technologija siekiant sumažinti ŠESD išmetimą daugelyje pramonės sričių, o standartai turėtų būti orientuoti ne į surinkimo lygį, o į surinkimo veiksmingumą, o tai reiškia, kad CCUS projektams turėtų būti taikytinos paskatos, net jei surinkimo lygis yra žemas. Siūlomi nauji standartai grindžiami tuo, kad CO₂ nuotėkis gali pakenkti CCUS kaip švelninimo galimybės vertei. Todėl politikos nuostatomis turėtų būti skatinama stebėseną.]</i></p>				
<p>1 RŪŠIS. Anglies dioksido surinkimo, naudojimo ir saugojimo (CCUS) projektai</p>	<p>Irenginių, kuriais užtikrinamas anglies dioksido surinkimas, naudojimas ir (arba) saugojimas, įskaitant veiklą, tiesiogiai susijusią su transportavimu ir eksploatavimui reikalinga infrastruktūra, pvz., transporto priemonėmis ir laivais, statyba ir eksploatavimas.</p>	<p><i>Nukopijuoti esamą II priedėlio turinį, A projektų kategorija, 2 rūšis.</i></p>	<p>Transportuojant CO₂ iš įrenginio, kuriame jis surenkamas, į įpurškimo vietą CO₂ nuotėkis yra ne didesnis kaip 0,5 % to transportuojamo CO₂ masės.</p> <p>Jei CO₂ transportuojamas ir (arba) saugomas, įdiegtos tinkamos nuotėkio aptikimo sistemos ir parengtas stebėsenos planas, o reguliarias ataskaitas tikrina nacionalinės valdžios institucijos arba nepriklausoma trečioji šalis.</p> <p>CO₂ geologinis saugojimas atitinka standartą ISO 27914:2017.</p>	<p><i>Nukopijuoti esamą II priedėlio turinį, A projektų kategorija, 2 rūšis.</i></p>
<p>E PROJEKTŲ KATEGORIJA. Elektros energijos kaupimas</p>				
<p>1 RŪŠIS. Elektros energijos kaupimo įrenginiai</p>	<p>Irenginių, kuriuose elektros energija kaupiama ir vėliau elektros energijos pavidalu gražinama, statyba ir eksploatavimas. Ši veikla apima hidroenergijos akumuliavimą.</p>	<p>Kaupiant elektros energiją suteikiama galimybė plačiau naudoti atsinaujinančiuosius energijos išteklius ir geriau valdyti paklausą tinkle.</p>	<p>Jei veikla apima cheminės energijos kaupimą, kaupimo terpė (vandenilis arba amoniakas) atitinka CCSU standartus, taikomus atitinkamo produkto švariai gamybai.</p>	<p>25 metai. <i>[Reikia aptarti.]</i></p>
<p>2 RŪŠIS. Baterijų gamyba ir perdirbimas</p>	<p>Naudoti transporte, stacionariam ir nuo tinklo nepriklausomam energijos kaupimui skirtų ir kitos pramoninės paskirties įkraunamųjų baterijų, taip pat baterijų blokų ir akumuliatorių gamyba. Ši veikla apima atitinkamų komponentų (baterijose esančių aktyviųjų medžiagų, baterijos</p>	<p>Baterijos yra svarbus elektros energijos kaupimo ir mažo anglies dioksido pėdsako transporto elementas.</p>	<p>Standartų nėra. Netaikytina.</p>	<p>25 metai. <i>[Reikia aptarti.]</i></p>

	elementų, korpusų ir elektroninių komponentų) gamybą. Baterijų atliekų perdirbimas.			
F KATEGORIJOS PROJEKTAI. Mažo anglies dioksido pėdsako elektros energijos perdavimas ir skirstymas				
1 RŪŠIS. Mažo anglies dioksido pėdsako elektros energijos perdavimas ir skirstymas	Įrenginių, kuriais transportuojama mažo anglies dioksido pėdsako elektros energija, statyba, plėtra ir eksploatavimas. Ši veikla apima tiesiogines jungtis prie mažo anglies dioksido pėdsako šaltinių ir ištisu tinklų, kuriuose vidutinis sistemos tinklo koeficientas atitinka standartus per penkerių metų tęstinį laikotarpį.	Dėl to didėja mažo anglies dioksido pėdsako energijos šaltinių skverbtis.	Mažo anglies dioksido pėdsako elektros energijos šaltiniai apibrėžiami kaip atsinaujinantieji energijos ištekliai arba kai dėl pagamintos elektros energijos išmetamas ŠESD kiekis yra mažesnis už 100 g CO ₂ e/kWh ribinę vertę, išmatuotą per gyvavimo ciklą. <i>[Kaip minėta pirmiau ir mūsų dokumente dėl TEP, esame pasirengę aptarti papildomus tinkamumo kriterijus.]</i>	25 metai. <i>[Reikia aptarti.]</i>
G KATEGORIJOS PROJEKTAI. Švariojo vandenilio gamyba, vandenilio perdavimas ir skirstymas bei vandenilio kaupimas				
1 RŪŠIS. Švariojo vandenilio gamyba	Įrenginių, kuriuose vandenilis gaminamas aplinkos atžvilgiu tvariu būdu, ir (arba) vandenilio gamybos įrangos statyba ir eksploatavimas.	Vandenilio tvari gamyba ir naudojimas suteikia galimybę sumažinti išmetamą ŠESD kiekį daugelyje sektorių, ypač energetikos, gamybos ir transporto sektoriuose.	Gamyba atitinka per gyvavimo ciklą išmetamą ŠESD kiekį, kuris yra mažesnis nei 3 kg CO ₂ e vienam kilogramui pagaminto H ₂ . <i>[Standartai turėtų būti reguliariai peržiūrimi. Tai galėtų būti įtraukta į bendrosios peržiūros nuostatą.]</i>	25 metai. <i>[Reikia aptarti.]</i>
2 RŪŠIS. Vandenilio transportavimo tinklai	Tinklų, skirtų vandenilio ar kitų mažo anglies dioksido pėdsako dujų (t. y. iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių arba atitinkančių švariojo vandenilio gamybos standartą) transportavimui, statyba ir eksploatavimas. Gamtinių dujų tinklų paskirties keitimas į 100 % vandenilio ir gamtinių dujų tinklų modifikavimas, kad būtų galima integruoti vandenilį ir kitas mažo anglies dioksido pėdsako dujas (tai reiškia, kad reikia įtraukti ir atvejus, kai sistemoje padidėja vandenilio ir kitų mažo anglies dioksido pėdsako dujų mišinys).	Vandenilio tvari gamyba ir naudojimas suteikia galimybę sumažinti išmetamą ŠESD kiekį daugelyje sektorių, ypač energetikos, gamybos ir transporto sektoriuose.	Ši veikla apima esamų dujotiekių ir kitų tinklo elementų nuotėkio aptikimą ir remontą, siekiant sumažinti metano nuotėkį.	25 metai. <i>[Reikia aptarti.]</i>
3 RŪŠIS. Vandenilio	Vandenilio saugyklų statyba, esamų požeminių dujų saugyklų pavertimas	Vandenilio tvari gamyba ir	Projektų, susijusių su įrenginių eksploatavimu, atveju įrenginyje	25 metai. <i>[Reikia</i>

kaupimas	vandenilio kaupimui skirtomis saugyklomis ir vandenilio saugyklų eksploatavimas.	naudojimas suteikia galimybę sumažinti išmetamą ŠESD kiekį daugelyje sektorių, ypač energetikos, gamybos ir transporto sektoriuose.	kaupiamas vandenilis turėtų atitikti švariojo vandenilio gamybos standartus, nustatytus šiame priedėlyje.	<i>aptarti.]</i>
H KATEGORIJOS PROJEKTAI. Mažataršė gamyba				
1 RŪŠIS. Švariojo amoniako gamyba	Mažataršė amoniako gamyba.	Skatinti švariojo amoniako gamybą ir jo naudojimą, kuris gali padėti sumažinti išmetamą ŠESD kiekį keliuose srityse.	Amoniakas gaminamas iš švariojo vandenilio, pagaminto pagal šiame priedėlyje apibrėžtus standartus, arba yra išgaunamas iš nuotekų.	25 metai. <i>[Reikia aptarti.]</i>
2 RŪŠIS. Mažataršė gamyba sektoriuose, kuriuose sunku sumažinti išmetamą teršalų kiekį (įskaitant cementą, geležį ir plieną, aliuminį)	Mažataršė gamyba, įskaitant gamyklų kompleksus ir jų dalį, įrangos tiekimas ir tiesiogiai susijusi infrastruktūra bei paslaugos.	Skatinti gamintojus pereiti prie tvarios praktikos sektoriuose, kuriuose sunku sumažinti išmetamą teršalų kiekį.	ES siūlo, kad, remiantis aukščiausios pakopos mažiau taršių gamybos įrenginių pamatine verte, tinkamomis būtų laikomos šios veiklos rūšys ¹ : <u>Cementui:</u> a) pilkasis cemento klinkeris, kai jį gaminant išmetamas savitasis išmetamas ŠESD kiekis yra mažesnis nei 0,722 tCO ₂ e vienai pilkojo cemento klinkerio tonai; b) cementas, pagamintas iš pilkojo klinkerio, arba alternatyvus hidraulinis rišiklis, kai savitasis ŠESD kiekis, išmetamas gaminant klinkerį ir cementą arba alternatyvų rišiklį, yra mažesnis nei 0,469 tCO ₂ e vienai pagaminto cemento arba alternatyvaus rišiklio tonai. <u>Geležiai ir plienui:</u> a) geležis ir plienas, kai išmetamas ŠESD kiekis, iš jo atėmus išmetamųjų teršalų kiekį, priskiriamą išmetamųjų dujų gamybai, neviršija šių skirtingiems gamybos proceso etapams taikomų verčių: a. išlydytas metalas = 1,331 tCO ₂ e/t produkto; b. sukepintoji rūda = 0,163 tCO ₂ e/t produkto; c. koksas (išskyrus lignito koksą) = 0,144 tCO ₂ e/t produkto; d. ketaus liejinys = 0,299 tCO ₂ e/t produkto; e. elektrinio lanko krosnies (ELK) gausiai legiruotas plienas = 0,266 tCO ₂ e/t produkto; f. elektrinio lanko krosnies (ELK) nelegiruotasis plienas = 0,209 tCO ₂ e/t produkto; b) plienas elektrinio lanko krosnyse (ELK), gaminančiose ELK nelegiruotąjį	25 metai. <i>[Reikia aptarti.]</i>

¹ Pamatinės vertės grindžiamos ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos (ATLPS) santykinio taršos rodikliu, pagal kurį gaminant konkretų produktą išmetamo ŠESD kiekio patatinės vertės nustatomos pagal 10 % veiksmingiausių visos ES įrenginių vidutinį išmetamo ŠESD kiekio intensyvumą.

			<p>plieną arba ELK gausiai legiruotą plieną, kai plieno laužo sąnaudos, palyginti su produkto išeiga, yra ne mažesnės kaip 70 % gausiai legiruoto plieno gamybos atveju ir 90 % nelegiruoto plieno gamybos atveju.</p> <p><u>Aliuminiui:</u></p> <p>a) pirminis aliuminis, kai ekonominė veikla atitinka šiuos kriterijus:</p> <ol style="list-style-type: none"> išmetamas ŠESD kiekis neviršija 1,484 tCO₂e vienai pagaminto aliuminio tonai. Vidutinis netiesiogiai išmetamo ŠESD kiekio anglies dioksido intensyvumas neviršija 100 g CO₂e/kWh. c. Elektros energijos suvartojimas gamybos procese neviršija 15,5 MWh/t Al; <p>b) antrinis aliuminis.</p> <p><i>[Standartai turėtų būti reguliariai peržiūrimi. Tai galėtų būti įtraukta į bendrosios peržiūros nuostatą.]</i></p>	
--	--	--	--	--

I KATEGORIJOS PROJEKTAI. Visai netaršus ir mažataršis transportas

<p>1 RŪŠIS.</p> <p>Visai netaršus transportas ir palanki infrastruktūra</p>	<p>Visai netaršių transporto priemonių parkai, įskaitant kelių, geležinkelių ir vandens transporto priemones, ir susijusi infrastruktūra², būtina tokių transporto priemonių eksploatavimui.</p>	<p>Perėjimas prie visai netaršių ir mažai variklio teršalų tiesiogiai išmetančių laivynų yra labai svarbus siekiant sušvelninti klimato kaitą.</p>	<p>Kilnojamojo turto tiesiogiai iš variklio išmetamo CO₂ kiekis lygus nuliui.</p> <p>Tik krovinio transporto atveju transporto priemonės, traukiniai, vagonai ar laivai nėra skirti iškastiniam kurui transportuoti, o infrastruktūra nėra skirta iškastiniam kurui transportuoti ar saugoti.</p>	<p>25 metai. <i>[Reikia aptarti.]</i></p>
<p>2 RŪŠIS.</p> <p>Mažataršis vandens transportas</p>	<p>Mažataršiai laivai.</p>	<p>Perėjimas prie visai netaršių ir mažai variklio teršalų tiesiogiai išmetančių laivynų yra labai svarbus siekiant sušvelninti klimato kaitą.</p>	<p><u>Keleivinis vidaus vandens transportas.</u> Normaliai hibridinių ir dviejų rūšių degalus naudojančių laivų eksploatacijai bent 50 % energijos suvartojama iš degalų, kuriais varomas laivas tiesiogiai (iš variklio) neišmeta CO₂, arba iš elektros energijos.</p> <p><u>Krovinis vidaus vandens transportas.</u> Laivai tiesiogiai išmeta (iš variklio) CO₂ kiekį vienam tonkilometriui, apskaičiuotą (arba naujų laivų atveju – įvertintą) pagal Tarptautinės jūrų organizacijos (IMO) parengtą energijos vartojimo efektyvumo veiklos indeksą (EEOI), kuris yra 50 % mažesnis už vidutinę išmetamo CO₂ kiekio pamatinę vertę sunkiosioms transporto priemonėms, remiantis tarptautiniu ar bet</p>	<p>25 metai. <i>[Reikia aptarti.]</i></p>

²

Tai apima: kelių transporto atveju: elektros įkrovimo ir vandenilio degalų pildymo įrenginių statybą, modernizavimą, priežiūrą ir eksploatavimą; geležinkelių transporto atveju: geležinkelio kelio infrastruktūros objektus, kaip nurodyta RSU, taip pat elektrifikuotą geležinkelio kelio infrastruktūrą ir susijusius posistemius, esamos infrastruktūros elektrifikavimą ir įrenginius, skirtus pereiti nuo kitų transporto rūšių prie tiesiogiai teršalų neišmetančio geležinkelių transporto; vandens transporto atveju: elektros įkrovimą ir vandenilio degalų pildymą, infrastruktūrą, skirtą elektros energijos tiekimui nuo kranto prisivartavusiems laivams, pačiame uoste vykdomų operacijų, kai tiesiogiai neišmetama teršalų, ir įrenginių, skirtų pereiti nuo kitų transporto rūšių prie tiesiogiai teršalų neišmetančių laivų, veiksmingumui.

			<p>kuriu kitu pripažintu standartu.</p> <p><u>Krovininis ir keleivinis jūrų ir pakrantės vandenų transportas, taip pat uosto operacijoms, pagalbinei veiklai ir specializuotoms operacijoms skirti laivai.</u> Normaliai hibridinių ir dviejų rūšių degalus naudojančių laivų eksploatacijai jūroje ir uostuose bent 25 % energijos suvartojama iš degalų, kuriais varomas laivas tiesiogiai (iš variklio) neišmeta CO₂, arba iš elektros energijos. Arba laivai yra pasiekę IMO projektinį energijos vartojimo efektyvumo indeksą (EEDI), kurio vertė yra 10 % mažesnė nei taikytini EEDI reikalavimai, jeigu laivai gali būti varomi degalais, kuriuos naudojant tiesiogiai (iš variklio) neišmetama CO₂, arba degalais, pagamintais iš atsinaujinančiųjų išteklių.</p> <p><u>Sudaryti sąlygas pereiti nuo kelių transporto prie vandens transporto.</u> Jei laivai naudojami tik teikiant pakrantę ir trumpųjų nuotolių jūrų paslaugas, skirtas šiuo metu sausuma vežamų krovininių perkėlimui į jūrą, pakanka, kad laivai tiesiogiai (iš variklio) išmestų CO₂ kiekį, apskaičiuotą pagal IMO EEDI, kuris būtų 50 % mažesnis nei vidutinė sunkiųjų transporto priemonių išmetamo CO₂ kiekio pamatinė vertė, remiantis tarptautiniu ar bet kuriuo kitu pripažintu standartu.</p> <p><i>[Siūlome peržiūrėti šios rūšies projektus 2025 m. Tai galėtų būti įtraukta į bendrosios peržiūros nuostata.]</i></p>	
<p>3 RŪŠIS.</p> <p>Vandens transporto modifikavimas ir modernizavimas</p>	<p>Laivų modifikavimas ir modernizavimas siekiant sumažinti išmetamą teršalų kiekį.</p>	<p>Perėjimas prie visai netaršių ir mažai variklio teršalų tiesiogiai išmetančių laivynų yra labai svarbus siekiant sušvelninti klimato kaitą.</p>	<p>Laivo kuro sąnaudos sumažinamos bent 10 % kuro litrais vienam tonkilometriui ir tai aiškiai įrodoma atliekant lyginamąjį skaičiavimą. Modifikuoti laivai nėra skirti iškastiniam kurui transportuoti.</p> <p><i>[Siūlome peržiūrėti šios rūšies projektus 2025 m. Tai galėtų būti įtraukta į bendrosios peržiūros nuostata.]</i></p>	<p>25 metai. <i>[Reikia aptarti.]</i></p>
<p>4 RŪŠIS.</p> <p>Mažo anglies dioksido pėdsako oro uostų infrastruktūra</p>	<p>Mažo anglies dioksido pėdsako oro uostų infrastruktūros, t. y. skirtos orlaivų, kurie iš variklio neišmeta CO₂, eksploatavimui, stacionariosios elektros energijos tiekimui ir oro kondicionavimui stoviniuose orlaivuose arba nulinio tiesiogiai išmetamo teršalų kiekio veiksmingumui atliekant paties oro uosto operacijas, statyba, modernizavimas, priežiūra ir eksploatavimas.</p>	<p>Perėjimas prie visai netaršių ir mažai variklio teršalų tiesiogiai išmetančių laivynų yra labai svarbus siekiant sušvelninti klimato kaitą.</p>	<p>Standartų nėra. Netaikytina.</p>	<p>25 metai. <i>[Reikia aptarti.]</i></p>